

דפי עיון

"ליתידים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.
וכך הוא אומר:
"כי בר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

במפרשים

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משואות-יצחק

יו"ל ע"י מ. מושקוביץ * משואות-יצחק 79858, ד.ג. שדה-גת * גל: 08-8581440 * סקס: 08-8503835

פרשת תולדות

שנת תשס"ג

א. בלוי יקר.

פרק כה"ו פסוקים כב', כג' :
(כ"ב) וַיִּתְרַצְצוּ הַכְּנִיזִים בְּקִרְבָּהּ וַעֲרִי
וַיִּצְעַק וּזְהָרָה שְׁפַעְעָרָה
על פתח בית המדרש של שכ העבר - יעקב
מפרנס לצאת. ועשו מעט על ידו. ובעקרה
על פתח עבודת גלולים - עשו מפרנס לצאת.
ועקב מעט על ידו. והוא סברה שאין תפוך
פן. אלא וְלֹא אָזַד בְּבִטְנָהּ וְרִצָּה לְצֵאת בֵּית
לפחית כתי סדרשות בן לפתח עבודת
גלולים. ואם בן חס ושלום שפסא עת
רשימות נש. לפיכך אמרה: "למה זה אנכי".
כי כתי בשאר נשים עובדי עבודת גלולים.
ומה יהיה יש לי עליהם אם הם ושלום שתי
רשימות נש. לפיכך יתמלך לדרש את ה"ו.
רצה לומר לדרש אתר מציאת ה' ממש מהו.
וכן וַיֵּאמֶר ה' לֵה שְׁנֵי גֵוִים בְּבִטְנָהּ. הפך
מה שחשבת. אלא רשות אחר
יש. אמנם שני ילדים בבטנה. אחר ויהי עובד
ה'. ואמר עובד עבודת גלולים. ולעולם ה'
אחר ואין וילהו.

ויש אנשים, שנאמר "למען יצחק לה"
לנכת אשתו". לפי שהוא היה צדיק בן
צדיק. על כן היה מבטח שמצדו יהיה לו יורש
הגון. אף היה ירא מצד אשתו. כי היא כח
פתאל ואחות לבן. שלא יצא ממנה איזו יורש
פסיל. שהיה יעקרה היא. ממנה נפטר
הצדקות. על כן היה ירא פן יצא ממנה יורש
בלתי התי. כמו שקרא יעקבאל סהגר. ואילי
זה ספח עקרוקה. וכאשר ותרוצצו הכניז
לקרבה. אתר מפרנס לצאת על פתח בית
המדרש. ואתר מפרנס לצאת על פתח עבודת
גלולים. כזה הוציאה שנתאי אתר יהיה צדיק
ואדר רשע. על כן אמרה: "למה זה אנכי". כי
כמוני בהגר. ופה אנכי טוב ממנה. ולמה זה
התפללתי. יתמלך לדרש את ה"ו. מה היעילה
תפלתך וַיֵּאמֶר ה' לֵה שְׁנֵי גֵוִים בְּבִטְנָהּ. זה
רבי ואנטונינוס. והועילה תפלתה שגם עשו
יצא ממנו יורש כשר פאנטינינוס ושאר גורי צדיק.
מה שאין פן פלשמעאל. וכזה את טובה הסגר.

מאמרו

1. פרשנו אסס דמיו פסוק כפי על הארש מיוצ, התוכל להסיר את
כולם נאחזים ככ ולא ככס הסלו?
2. לפי זה מה היא חספה ואם היתה טעותה?
אך הוא מסיר "ותלך לדרוש אתה"?
3. פסוק כ"ב - סקט הראשון - נ'תנת תשובה לקושי. מהי פדיון אותה
תשובה?
4. סקט השני - ויש אחרים - מאלה פרשנו כרשה מסוכת "ומר סיחסי האפות
ונשותיהם ופכויות השונות. התוכל להסיר?
5. מה היא חרשיה ואל מה היתה טעותה?
מה פדיון היתה התשובה כאן ומה היא שונה בתכלית מן המקופל?

* * *

תולדות

ב. תוספת ברכה.

פרק כהי פסוק כג:

שני גי'ים בפסוקי (כ"ה כ"ג)

לא נבאר מל וכו' וכו' לא בנה, כי הלא היא התאבדה על הרציחה ובנה
כי שגי גרם בסמנה לא תיקל צרה טהרציחה.
ואסר ליכר צפיי התקידה בזלמד (פנהדין צ"א ב) טארמתי יצר
הרע שילס בארם, אכ פשעת יצירה ועדין הוא ככסי אמו או פשעת צארכ
לאירי העולם תדעז השניה בסמכת על זה, סאלר היל שולט פשעת יצירה
די כועט ככסי אמו ויצא קודם זמנה ויסכן את אמה.
ולפי זה אסר ליכר, כי כיה נסהפקה רכקה, הכעצורה, כי חשעה אולי
יצהיר שולט טפעת יצירה בבנין, הרציחה פתרגיש — היא חכפיה לצאת
קודם זמנה ועל זה שאלה, השוכר לזה כי באמת יצהיר שולט או פשעת
חיצאח לאירי העולם, יציבת הרציחה היא כטעם שהם שני גוים, חאחר
זחוק את חבירה, ובה הרגעה נקעה.

שאלות

1. מה תקושי שברשנינו מוצא כאן?
2. מהי אותה מחלוקת המצוטטת כאן ואיזו השלכה יכולה להיות לכך?
3. למה "הרצה השניים" נקראה ככוננה?
4. מה היו ספקותיה של רמקב צפורן הלכה לשאלה?
5. מה נרצעה?

* * *

ג. בכור שוד.

פרק כהי פסוקים כז'-כט:

(כז) יושב אהלים, ומקנה, לפי שהרועים עושים אהלים כסני הצגה ומפני החמה.
(כח) ורפקי ארובה את יעקב, שהיה ירעה צאן ועיסק במשכבו של עולם, ודרך אשה לאהוב
פי שמגדל סלאים ונדוים.
(כט) והוא עיף, דרך רצוירים להיות עייפים ורודפים אחר החיות, ופעמים טועים ביער
שלשה ודי ימים, ויגיעו להם רעב וצמא, וכן היה לעשו צד שתגיע לשערי בונה, ולא
היה יכול להשיג ידו אל פיו, כמב שהוא אומר.

שאלות

1. מה תקושי לפעתו פסוק כז' ומה משמול?
2. מה מפיא אותו פסוק כח' ככי שפירש ומאס יש לך בשלכות מאחרות?
3. מה הפציה פסוק כט' וצ"ל מה הוא צונה פפסריו?

* * *

ד. המשתדל.

פרק כהי פסוק כז:

[כז] איש שרה: כסעם בית השדה, גמן שדה, שקעות שדה (מיב די ליט), איש
קסה ומדבריה איש תם: מילת תם במצאת הרבה אצל ישר, כמו בתחילה איוב,
וכן סמך תם וראה ישר (ההלים ליו לינו), ויעקב היה איש תם בערך אל עשו
שחיה אהוב מלאכה הציד, שקולה גבלים, ויעקב היה יושב אהלים הרועה צאן
(כסעם יושב אתל ומקנה, למעלה ר' כ). ואין סתירה ליה טמול שניכל לעשו
וללבן, כי אמנם לא ייקרא איש תם מי שצוקר אומנתו הוא גבלים, אבל גם איש
תם וישר יוכל להחבול למעפים להיגבל במזיקה, להצדיק הנוק יקרוב החתולת
לפי צורך השעה, וקא דרך קבע והגבל, כמו הציר; וכן ציר גגור שורש צדה וקם
צדה, שצוניט קרוב לזסיה.

שאלות

1. מהי הכררתו למושש ישרם ולמה הוא צושם כן?
2. מהי פציתו פסואן פשרם: "איש תם"?
3. מהי תשומתו לכך?
4. איך הוא מתאר כאן את יצקס?
5. מה הן מידותיו של חצ"י?

* * *

3/...

התורה

ד. צדק המזד.

פרק ברו' פסוק לא':

לא. ויאמר יעקב מכרה ליום את בכורו לך. הנה הלחמה לנו כיום ואחריו, כמד הענין וקדושת יעקב, ואיה המסמכות להתנהג באבוריות עם אחיו, והכתוב צדק וצדק לא יאמר רעב שונאך ראבילוהו לחם, וכישי אחיך בסדך. ומצד הלשון, כאומרי מכרה כיום וכו' השבחה לי כיום וכו' מה היום פייסים. וכמדרש הגולם אסר"ל, שיעקב היה יושב אהלים אהל של עם ואהלו של עבר, והם שנתנו לו עצה זו. וזהו ויוד יעקב ניד, נפו כי כבוד אביו וזו שחרגומו דחשיבו ואח"כ יא, ולכן יעקב חשב בעצה זו שאמר לו יש ועבר, יש לך לידע כי זה האיש הוא יועץ בליעל יבחר לענות אדם בריבו, וכל מלחמתו עם בניך, והוא בלעז' והוא שחייך והולך אחר התאוות, וסימן זה יהיה בידיך כי אתה סימן לבניך, שאם זה האיש ימכור בכורתי כמד כבר לחם, יהיה סימן לבניך. כי ביום הדין הגדול לא יוכל עם בניך, ויתפיש מהם סכח האכילה והלעטה שיעיר עזאזל, האחר שראה שסכר לו הבכירה כשכיל אכילה והלעטה. שמת, כי כי יעשה לבניו. והטיגור יעשר סניגור כאומרים במרקי ה' אליעזר, שאמר סטאל יש לך עם כלאכי השית וכו"ל, ואני סכור כי לפי דרכם ז"ל וזהו ח"א סטאל יאמר, מכרה ביום, רבן השבעה לי ביום, לרבות על יום הדין, עכבו שעושה עתה סכח האכילה, כי יעשה לבניו לאחר יום המיתות, שהוא יום הדין סכח האכילה של שיעיר עזאזל.

טאלות

1. מה ביום המליצה כאן: "מלחמה לנו פניו ואחור" אלף מה הוא מתכוון ומה פירוטיו?
2. מה הראיה מן הכסוק המלכותי המלכותי?
3. מה צדק נתנו לו שם וצדק?
4. איך מתפרש כאן: "וינף יעקב נגיף" לפי נתי?
5. מה היה המחשן שיעיר לא צואר סו ולסיו יעקב שמה וצדק מה שמה?
6. מהו אותו "יום מיומף" צדק מלכותי כאן?

* * *

ז. הכתב והקבלה.

פרק ברו' פסוק לא':

אח בכורתי. הנספחה ים בהן תועלויות, אם אנחית אם' לנסיות. האנחיות-הן סידרתה פי שנים נכספי האז, או הכבוד להיותו גדול הדין סוככדכו עאלח אחיו, והאנחיות הן יעדים נכספים, וסוף יכונת נכח אהרסם אשר נכסו ה' ליעוד ההנחיה זו ובאשר נידושת האזן סכאסן עונות, כי שני היעודים האלה כאלה הם כע"ם נכחית עילה והקיימתי אם נכחתי בני וניקף ונין אעין אסרין לזוהמם לנכחית עולם להיות לך לאלהים ולאשך אסרין ונחשי לך יארען אסרין את ארץ מנוכך את כל ארץ כנען לחסות עולם וסימני להם לאלהים. וכן ספק שיעודים הנכספים האלה אינם סלים רק על אים ירא אם ה', נחמתיז ספן מחד, וכבוד את ה' תמיד, ולבנינים כאלה מקובל יותר מי שאם צטרכ דשחית ספק נשם, וכמו שהוא עטרו התורה לנשא קדושה בכל יום שהוא לחסית, צטרכ אדם, צבור צהות, דשחית צטרי אדמה, ותעודת התסכן לא סיה מיעוד חסלה כס לבגודים כע"ם קדש לו ור' סטור כל חום, והכל מהצד הנכבדות לחנו עשה ה' אל עונותיו, וצדק אף שהיה יעקב מלא נכחית ה', תעודת סכסוכ: ויגדל אלים וילך הלך ויגדל עד כי גדל מחד ויסי לו מוקנה ללן ותקנה צדק ותעודה נכס ויקאלו אחיו פלשתיים, ככל זאת חין ספק סלח הצתול יעקב כקיות הכבדה לתועלת האנחיות, ליום פי שנים או להמנהג נכרסס וכבוד, כי מי זה יעוד שפדס מ"ח סיה נהה פי שנים, וגם אם סיה קרה לא טבל לווער סחיה האתלנותו לה, הלא חליט פי לא נתיקושה בו, נכח סגני רסיו ונכרסס חנישו, גם לא חכר נכרסס צירט פי שנים, תס קדח לעסו ארץ ואלו שמש סגור כע"ם: סה חלמתיך לחדני לעסו סה חנה צצקן יעקב, ותלמדו כל אלה ליפסק צחיר האנחית אים הם תועלויות אנחות סולם הצל ותעודת כ"ם- אהמס חגלוית חחתי נכסיה חנה רק לתועלויות הנכספיות, כח"ם האסרטיים. אהמס כל אלה אינם רק עניינים הנכספים מן הכבדה לא הכבדה עולה, וזהו זה לסכן חכמה את צכרתך, ויהכל את צכרתך, כלינו הכבדה עולה נככרת, וזה דבר צלתי חשדתי להאמנר או להאמנל כי מי סהוא נכר צהות לא יסור חסיות צטרכ, והכילר חכדיו לא יוכל להיות נילך דשוק, פי חכמה ונחיתת עתק; לך כ"ל, אשרי שנכסיה מקוונת יסכרו המקדחות מלת אם שיהיה על דעק והתקשדות הוטעל עם הכסוף, והטועל עם השעולה אם הם בגליה תועלות כע"םס ההאחר, כמו חמכר ספן צלה און, הנה עתה לקח נככתי, וקח צכרתך, ותעודה הככס סמכר מלת אם כי הוא חונן תועלות.

ל'.

גאולה

וכל דקדק להזכיר מלה אחת, מוכיח את נכונותו, ויחבר את בדיקתו, את בנייתו לקח, ויסוף מלה אחת להורות צד, שכן האטום נבחרת הנבירה, הנבירה בעצמותה, כי הוא דבר גלמי אמרי לעשות את מי שאינו נסדר יסעי, אבל עיקר המסון הוא, המנין המרובע והמקובץ עם הנבירה, וע"ז יהיה מלה אחת, שהוראתו סגור והתקשרות כגון, את יעקב אבי וניחתי בלו, היו את תקנתו, את כדלעולם, ועלת את שהוא נסדר ונקשרה מלה סימס, הוא כח קס דבר (דלם חיעטטרטומעט), ומלכו לרביחיו ספירטי מלה את לשם דבר, וזה הנחק לא ילבס (מאדע חי) ללוחי הסמוך לנתק הספרות העולמות בלדו ומנוכרות אליו, ועם את צבונת, הספונד והתקשר עם הצבנה, וסם העולמות הנחשבות יק האטום.

שאלות:

1. ברשננו מדרי שני סוגי תוצאה מן הסכורה, התוכל להבדילן?
2. מה ספירוק הם יצורי אפרחם ולאם לא ניתן להסרידם?
3. האם זה חשוב לברשננו להבדילם?
4. על מי יכולים סיצורים הנכשיים לחול ומה האסקנא מכך?
5. מה היה המצב עם יצחק?
6. מה בן בוכחותיו שיצק לא פוקס את הסכורה מסמאית שמאית?
7. יצנים כנמשיים מן הסכורה ולא הסכורם עצמה מה רוצה ברשננו להשכיחן מהסתו המצמיקה סגין זה?
8. האם פלתי אפסרי למכור או לקנות את הסכורה?
9. איך הוא מדרי את השימוש פאלמו "אתה" ולא מה זה מפיאוד?
10. החיסור וההתקשרות והן התוצאות הנמשכות מן הסכורה, התוכל להספיר?
11. פוצם מה רוצה ברשננו בכל סיאור כאן להשיג?

* * *

ז. מדרש תורה להקדוש ר' אנשלמה האשתורקי הוי"ד.

פרק כח' פסוק ט"ו: וילך עשו אל ישמעאל; הרצון בזה שלקח עצה לחקן לעצמי במה שיוכל לחקן וזה שלקח שדור כגון יצא בעיני יצחק אבני לקח אשה עליהן, והאח לא היה יעה בעיני אביו ולא השיש אם לא תישיב בעיני אביו כי כן המנהג בכלה בתורה, ועוד כי לא היה עשו אהיב כל כך בעיני אביו עד שירדוף לעשות רצונה על גשיו כל כך, ולמה שראת שהתדברו להשיא יעקב עם ששדת האם כדי שיהיו בלם חייבים בשמירתו, ההחכם הוא גם כן ונתתן עם ישמעאל, כדי שתהיה כל ששפתה ישמעאל ופני קבורה לעדת בניו לשומרם מעבדות בני יעקב, ואולי דבר שבצא ארבע באות איש לעזרו נדר יעקב אחיו, כי היו סאלו בני עשו קרובים יותר בני ישמעאל ויותר בני קבורה:

שאלות:

1. לכאורה מה הקושי במצריק סיאור?
2. האם לא עש אע לא תיטיב סעיני אחי, ברשננו מונח שתי סיבות מה הן ומה ההפך פניהן?
3. מה היה חסונו של עשו מהסתדכו דוקא למשחת ישמעאל?

* * *